

of not only the state language, but also of Ukrainian statehood in general depends on its observance, which must get rid of Russian-Soviet vestiges and markers as soon as possible.

It has been concluded that illogical forms in the Ukrainian language mainly come from Russian as the language of the former metropolis, and therefore these forms are marked with a marker of imperial culture and ideology, which is traced on the example of individual words (necessary, must, employee, etc.). With that, an ideological extra-linguistic component has been discovered, which poses a threat to both the Ukrainian language and other spheres of social life – administrative, legal, economic, etc. Such a threat is even more complicated in the conditions of war, where the role of the invader is that former metropolis.

Key words: logical dimension in language, scientific style, language levels, language innovation, tracing.

Дата надходження статті: 07.09.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Данилюк С. С.

УДК 378.147

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi54.476>

Літківа О. І.;

orcid.org/0009-0005-6617-2491

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КЕЙС-СТАДІ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ СУДНОВИХ МЕХАНІКІВ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті проаналізовано, як можна використовувати метод кейс-стаді для формування критичного мислення майбутніх суднових механіків у процесі іншомовної підготовки. Незважаючи на технологічний прогрес, певні аспекти роботи в морі (аналіз нестандартних ситуацій, запобігання їм і реагування на них) усе ще вимагають людської інтуїції та розвинутого критичного мислення.

Наголошено, що використання методу кейс-стаді у процесі іншомовної підготовки допомагає майбутнім судновим механікам розвинути критичне мислення, дослідити факти, що призводять до помилкових рішень, оволодіти відповідними до галузевих стандартів моделями ухвалення правильних рішень. Це сприятиме підвищенню безпеки та надійності за рахунок зниження ризику аварій, інцидентів чи збоїв механізмів на судні.

Перелічено причини, з яких нестандартні, нешаблонні навички критичного типу мислення суднових механіків світового флоту мають розвиватися саме англійською мовою. Окреслено важливі етапи роботи з кейсами – ознайомлення; заохочення; аналізування; припущення; висунення гіпотези; оцінювання та критика; ухвалення рішення; обговорення; закріплення досвіду з іншими кейсами.

Обґрунтовано психолого-педагогічні умови формування критичного мислення майбутніх суднових механіків у процесі іншомовної підготовки з використанням методу кейс-стаді: добір і розроблення кейсів; активне навчальне середовище; чіткі навчальні цілі; ознайомлення з моделями критичного мислення; групові обговорення; структурований критичний аналіз кейсів; прозорі рубрики оцінювання; зворотній зв'язок; використання скаффолдингу.

Зроблено висновки, що запропоновані етапи роботи з кейсами і створення психолого-педагогічних умов організації кейс-стаді у процесі іншомовної підготовки покращують показники формування навичок критичного мислення майбутніх суднових механіків.

Ключові слова: критичне мислення, іншомовна підготовка, суднові механіки, англійська мова, психолого-педагогічні умови.

*© Літківа О. І.

Постановка проблеми. Сучасний професійний дискурс, в якому працюють суднові механіки міжнародного флоту, характеризується такими явищами, як постійний розвиток технологічних процесів, ущільнення строкатості інформаційного потоку на тлі соціально-політичних подій. Це своєю чергою вимагає від майбутніх фахівців машинного відділення не лише оволодіння певною низкою знань і умінь професійного характеру, а й готовності до критичного осмислення причино-наслідкових зв'язків із метою уникнення непередбачуваних патових і катастрофічних ситуацій на судні.

У дослідженні Лондонського клубу R&I 2018 року наведено аналіз причин відмови головного двигуна на судах за останні п'ять років: недостатнє техобслуговування (29 %), людські помилки (24 %), вихід обладнання з ладу (24 %), пожежа (17%), інше (6 %) [5, с. 4].

Зазначається, що в цьому переліку наймасштабніша роль належить сектору людських помилок, адже вони є джерелом живлення для всіх інших зазначених причин. Значною мірою ці помилки стають можливими в результаті недостатнього критичного осмислення судовими механіками явищ професійного характеру.

Так, за офіційною інформацією Maritime Industry Guide за 2 жовтня 2023 року, судноплавні компанії високо цінують морських інженерів із сильними навичками судження та ухвалення рішень, критичного мислення, чутливості до проблем, сприйняття глибини проблем і готовності до їх запобігання і, коли потрібно, розв'язання [4, с. 17], оскільки вони відіграють вирішальну роль у забезпеченні безпеки, ефективності, зниженні витрат, екологічній відповідальності та впровадженні інновацій. Ці навички сприяють загальному успіху та конкурентоспроможності компанії в морській галузі.

Отже, критичне мислення вважається такою ключовою компетентністю, яка високо цінується діловим світом загалом і роботодавцями окремих морських професійних організацій зокрема. Але навички критичного мислення не розвиваються самі по собі в судових механіків – їх потрібно розвивати в навчальному середовищі, яке відповідає певним психолого-педагогічним умовам.

Як свідчить практика іншомовної підготовки майбутніх судових механіків, розвиток критичного мислення за допомогою методу кейс-стаді є цінним підходом до вдосконалення навичок вирішення проблем, ухвалення рішень й аналітичного міркування. Метод кейс-стаді передбачає глибокий аналіз реальних або гіпотетичних ситуацій, застосування навичок критичного мислення для розуміння, оцінювання та вироблення рішень складних проблем.

Аналіз досліджень. Багато наукових праць присвячено професійній підготовці як моряків міжнародного флоту, так і судових механіків зокрема. Загальнопедагогічні питання професійної підготовки майбутніх судномеханіків висвітлено у працях таких вітчизняних науковців, як Л. Герганов, О. Дендеренко, О. Дімоглова, А. Ляшкевич, Ю. Риженко та ін. Проблема удосконалення іншомовної підготовки майбутніх судових механіків присвячено роботи О. Дягілевої, У. Ляшенко, Н. Огородник, О. Тирон, О. Токаревої та ін. Розвиткові критичного мислення у фахівців різних галузей приділяли увагу як зарубіжні (А. Бергсон, Дж. Дьюї, А. Кроуфорд, К. Поппер, Д. Халперн, Я. Хінтіка), так і вітчизняні дослідники (Г. Балута, М. Козаченко, С. Мединська, С. Терно, О. Тягло). Наголошували на важливості розвитку критичного мислення майбутніх фахівців морської галузі М. Діденко та О. Сибірко. Дослідженню теми розвитку критичного мислення майбутніх судових механіків у процесі іншомовної підготовки також приділяли увагу О. Тимофеева (використання критичного мислення у процесі іншомовної підготовки), О. Кононова, О. Юрженко (розвиток критичного мислення з використанням цифрових технологій). Питанням підготовки майбутніх судоводіїв до професійно орієнтованого спілкування засобами кейс-технологій присвятила свою кандидатську дисертацію В. Смелікова, проте на сьогодні ще немає окремих досліджень стосовно використання методу кейс-стаді для формування критичного мислення майбутніх судових механіків у процесі іншомовної підготовки.

Мета статті – обґрунтувати психолого-педагогічні умови використання методу кейс-стаді для формування критичного мислення майбутніх судових механіків у процесі іншомовної підготовки. Завданнями, які відповідають поставленій меті, ми вважаємо уточнення поняття критичного мислення; дослідження причин, з яких судові механіки мають розвивати свої навички критичного мислення саме англійською мовою; окреслення етапів роботи з кейсами, які спрямовують процес формування навичок критичного мислення; обґрунтування психолого-педагогічних умов, за яких використання кейс-стаді з метою формування критичного мислення матиме успіх; визначення критеріїв оцінювання сформованих навичок критичного мислення.

Виклад основного матеріалу. У спеціальній літературі досі продовжуються суперечки щодо визначення критичного мислення: це когнітивна здатність (Барон і Стернберг, 1987; МакПек, 1981) чи набір навичок і установок (Енніс, 1998; Перкінс та Ріктхарт, 2004).

Також мислення розглядається у психолого-педагогічній науці як базова категорія, що характеризує розумові здібності, а критичне мислення – як уміння використовувати навички глибокого аналізу інформації та її застосування у вирішенні проблем з метою ухвалення найкращого рішення.

Навички критичного мислення є такими когнітивними утвореннями, що забезпечують студентів відчутними академічними, особистими та професійними перевагами для вирішення низки проблем.

За визначенням Британської ради, критичне мислення – це саморегульоване мислення, за допомогою якого продукуються нові ідеї та інновації, вирішуються певні проблеми [1].

Даніель Вільгельм наголошує на тих характеристиках критичного мислення, через які викладачу буває важко цього навчити, не володіючи належною для того підготовкою, це зокрема аргументація, винесення суджень, ухвалення рішень, розв'язання проблем [8, с. 15].

Важливими ознаками критичного мислення вважаються усвідомленість і самовдосконалення. Усього можна виділити сім головних принципів критичного мислення: усвідомленість, самостійність, рефлексивність (самоаналіз), цілеспрямованість, обґрунтованість, контрольованість, самоорганізованість.

Ми дотримуємося думки М. Козира, що такий тип мислення особливо потрібний для розв'язання неординарних практичних завдань [2, с. 50], адже коли перед судовими механіками постають реальні проблеми, які неможливо вирішити за допомогою наявних компетентностей, тоді вони залучають принципи, стратегії, процедури критичного мислення для висунення гіпотез, їх аналізу, обмірковування.

Хоча характерною особливістю цього типу мислення є те, що процес міркування не стандартний, не шаблонний, відсутній готовий взірець розв'язку, судові механіки світового флоту мають розвивати свої навички критичного мислення саме англійською мовою не тільки для уникнення й вирішення аварійних ситуацій, а й з інших причин:

- англійська мова є ключовою для ефективного спілкування в багатонаціональних екіпажах, з адміністрацією порту та міжнародними партнерами;
- критичне мислення важливе для морської безпеки та чіткого подання інформації у кризових ситуаціях;
- відповідно до міжнародних правил англійська мова потрібна для розуміння морських нормативів;
- технічна література з останньою інформацією про технології та обладнання судна видається англійською мовою;
- кар'єрні можливості в міжнародних морських компаніях можливі лише в разі достатнього володіння англійською мовою;
- критичне мислення англійською розширює доступ до ресурсів для кращого розв'язання нагальних проблем;

– володіння англійською сприяє співробітництву в глобальній судноплавній галузі.

Підсумовуючи наголосимо, що розвиток навичок критичного мислення англійською мовою має важливе значення для морських інженерів світового флоту, оскільки це покращує безпеку, сприяє дотриманню міжнародних правил, розширює можливості кар’єрного зростання та забезпечує ефективне спілкування в глобальній галузі. Володіння англійською мовою є цінним активом, який доповнює навички критичного мислення та сприяє успіху й професійному зростанню морських інженерів.

Але критичне мислення навіть англійською мовою – це не просто набір когнітивних навичок і стратегій, це також бажання використовувати ці навички і стратегії. Якщо продовжити формулу Батлера та Халперна [3], то навряд чи можна вважати розумного суднового механіка фахівцем із хорошим критичним мислителем, здатним ухвалювати обґрунтовані рішення, якщо він не використовує обрані навички в потрібний момент.

Удосконалення критичного мислення майбутніх суднових механіків є важливою метою професійної підготовки, але їм інколи може бракувати здатності застосовувати це на практиці, оскільки не враховується той факт, що критичне мислення можна розвинути лише за допомогою значної практики та постійних зусиль [Халперн, 2014].

У цьому процесі роль викладача є вирішальною. Він має бути готовий розробляти стратегії та впроваджувати навчальні практики, які постійно й цілеспрямовано сприяють розвитку таких навичок і схильностей критичного мислення серед своїх студентів (аналіз, оцінка, аргументація, рефлексія, міркування, саморегуляція).

На переконання Сайза і Ріваса, набуття навичок критичного мислення потребує тривалого відпрацювання [6, с. 139], адже викладачі мають інтегрувати конкретні практики критичного мислення в оцінювання інформації з багатьох джерел, практикуючи активні стратегії навчання та інтенсивне залучення студентів упродовж усього процесу, шліфуючи навички міркування, здатність ухвалювати рішення або дивитися на речі з різних точок зору, бути відкритим у дискусіях.

Із метою формування у студентів критичного мислення у процесі роботи з кейсами дуже важливо дотримуватися певних етапів (табл. 1).

Таблиця 1

Етапи роботи з кейсами

Етап	Вид роботи над кейсом	Зміст роботи	Рекомендації викладачу
1	2	3	4
1	Ознайомлення студентів із кейсом	Початок ознайомлення студентів із кейсом	Надати інформацію, контекст, дані для кращого розуміння кейсу
2	Заохочення запитань	Заохочення студентів ставити запитання щодо справи	Дізнатися, якої інформації їм не вистачає для зважених рішень
3	Аналіз кейсу	Розбиття кейсу на частини, визначення основних проблем	Проаналізувати отримані дані, їх релевантність
4	Визначення припущень	Допомога студентам з визначенням припущень	Поставити під сумнів ці припущення та розглянути їхній аналіз
5	Дослідження різних точок зору	Розгляд студентами різних точок зору, пов’язаних із кейсом	Перевірити розуміння складності проблеми та різні точки зору
6	Розробка гіпотези	Заохочення формулювати гіпотези і рішення проблеми	Гіпотези мають ґрунтуватися на доказах і логічних міркуваннях

Продовження табл. 1

1	2	3	4
7	Оцінка і критика	Критичне оцінювання студентами своїх гіпотез та їх доказів	Проаналізувати сильні та слабкі сторони кожної гіпотези
8	Ухвалення рішення	Усвідомлення корисності ґрунтовних рішень	Приймати до уваги потенційні наслідки остаточних рішень
9	Обговорення	Залучення студентів до групових дискусій або дебатів	Заохочувати студентів до захисту своїх висновків
10	Закріплення досвіду на інших кейсах	Продовження ознайомлення з більш складними кейсами	Аналіз інших кейсів покращуватиме навички критичного мислення

Проведена нами робота впродовж останніх двох років із дотриманням описаних вище етапів підтвердила, що використання методу кейс-стаді в іншомовній підготовці майбутніх судових механіків може бути ефективним інструментом розвитку навичок критичного мислення. Подібним чином структурована робота забезпечує практичний контекст для студентів, в якому вони можуть застосувати навички критичного мислення, здобуті ними під час навчання, до реальних ситуацій. Це заохочує до глибокого мислення, вирішення проблем і розвиває здатність розглядати декілька точок зору в різних академічних і професійних контекстах.

На нашу думку, розвиток критичного мислення за допомогою методу кейс-стаді вимагає дотримання певних психолого-педагогічних умов. Ці умови мають на меті створити ефективне навчальне середовище, яке сприятиме розвитку навичок критичного мислення. Із метою систематизації й упорядкування роботи викладача англійської мови, спрямованої на формування критичного мислення в майбутніх судових механіків у процесі використання кейс-методу в іншомовній підготовці, ми вважатимемо психолого-педагогічні умови сукупністю специфічних зовнішніх і внутрішніх обставин.

Отже, до таких психолого-педагогічних умов застосування методу кейс-стаді, здатних забезпечити не лише розвиток критичного мислення студентів у процесі їх роботи над кейсами професійного спрямування, а й формувати в них бажання активно використовувати критичне мислення в майбутній професійній діяльності, ми відносимо:

Ретельне розроблення й добір кейсів, які б стимулювали критичне мислення, представляючи складні реальні проблеми чи сценарії, які вимагають аналізу та ухвалення рішень.

Створення активного навчального середовища, в якому студенти активно залучаються до аналізу та обговорення кейсу, визначення його пов'язаності з реальними ситуаціями.

Постановлення чітких навчальних цілей для кожного кейсу з визначенням конкретних навичок критичного мислення, яких студенти мають досягти через аналізування кейсу.

Ознайомлення студентів з основами критичного мислення, різними рамками або моделями, такими як метод Сократа, SWOT-аналіз або матриця ухвалення рішень.

Координовані викладачем групові обговорення із заохоченням студентів до аналізу та обговорення кейсів, обміну різними точками зору й розвитку навичок критичного мислення через взаємодію та дебати.

Кероване опитування з наданням студентам указівок та плану структурованого критичного аналізу, якому вони мають слідувати.

Використання прозорих рубрик оцінювання, які окреслять оцінювання ступеня покращення навичок критичного мислення студентів.

Налагодження зворотнього зв'язку та обговорення з наданням конструктивного відгуку щодо аналізу успішності формування у студентів критичного мислення з метою врахування їх навчальних потреб.

Використання скаффолдингу з метою нарощування складності аналізованих кейсів у міру розвитку навичок критичного мислення студентів [9, с. 93].

Створюючи сприятливе педагогічне середовище з такими умовами, викладачі можуть ефективно розвивати навички критичного мислення за допомогою методу кейс-стаді, готуючи студентів до вирішення складних проблем й ухвалення рішень у різних академічних і професійних контекстах.

Щоб перевірити успішність застосування методу кейс-стаді для розвитку критичного мислення в майбутніх суднових механіків у процесі іншомовної підготовки з дотриманням описаних психолого-педагогічних умов, ми використали такі критерії оцінювання:

1) динаміка розвитку навичок критичного мислення (тест Уотсона-Глейзера [7] для покращення навичок попередження проблем, аналізу й вирішення проблем технічного характеру на судні);

2) застосування міжгалузевих знань – інтегроване вирішення проблем стосовно практичних ситуацій у морській галузі;

3) навички співпраці – набуття досвіду роботи в командах для обговорення, критичного аналізу й вирішення морських проблем;

4) якість спілкування – набуття майстерності у формулюванні своїх думок, результатів аналізу й рекомендацій щодо конкретних кейс-стаді.

Аналіз показників успішності формування критичного мислення за визначеними критеріями виявив динаміку покращення отриманих результатів у студентів наприкінці участі в експериментальному кейс-стаді порівняно з показниками, виявленими в цих студентів перед початком процесу іншомовної підготовки.

Висновки. Здійснене дослідження дозволяє зробити висновки, що дотримання окреслених етапів роботи з кейсам і створення певних психолого-педагогічних умов використання методу кейс-стаді у процесі іншомовної підготовки сприятиме формуванню в майбутніх суднових механіків бажання й готовності використовувати навички критичного мислення під час вирішення англійською мовою завдань професійного характеру.

Окреслені нами критерії оцінювання сформованих навичок критичного мислення (динаміка розвитку навичок критичного мислення; застосування міжгалузевих знань; навички співпраці; якість спілкування) дозволяють відстежувати прогрес результатів студентів наприкінці участі в кейс-стаді порівняно з показниками, які вони мають перед початком процесу іншомовної підготовки.

На наше переконання, метод кейс-стаді обов'язково слід використовувати в іншомовній підготовці майбутніх суднових механіків із метою формування критичного мислення, яке надалі допоможе фахівцям самостійно продовжувати свій професійний розвиток, поглиблюючи знання й навички, підвищуючи впевненість і компетентність, просуваючи кар'єру та репутацію. Дослідження напрямків проведення цієї роботи складають перспективу подальшого наукового пошуку.

Список використаних джерел:

1. Ключові уміння 21 століття. Типова освітня програма. Британська Рада в Україні. 2019. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах. Лист Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 03.06.2020 №22.1/12-Г-334. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/programa_klyuchovi_uminnya_21-go_stolittya.pdf
2. Козир М. В. Розвиток критичного мислення у форматі інформаційної педагогіки. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*: збірник наукових праць. 2017. № 28. С. 49-53.

3. Butler H. A., Halpern D. F. Critical thinking impacts our everyday lives. *Critical Thinking in Psychology* / Ed. R. J. Sternberg, D. F. Halpern. Cambridge University Press, 2020. The 2nd edition. Pp. 152-172.
4. Know your skills? Service leavers have the skills that the Industry is looking for. *Maritime Industry Sector Guide*. Career Transition Partnership. 2023. P. 17. URL: <https://www.ctp.org.uk/assets/x/53125>
5. Possible causes of propulsion loss. *Reducing the risk of propulsion loss: Operational guidance for preventing blackouts and main engine failures*. Vent Portant BC 050 DCM R01. September 2018. Photo Credits: TMC Marine. Bureau Veritas. Pixel Thermographics Ltd. P.4. URL: https://www.londonpandi.com/media/2141/a-bilbroughcom-profiles-ms_profiles-somesh-desktop-by_propulsionloss_11x16_0912-web.pdf
6. Saiz C., Rivas S. Desarrollo del Pensamiento Crítico. *Criatividade e Pensamento Crítico: Conceito, Avaliação e Desenvolvimento* / Ed. L. S. Almeida. Braga: Centro de Estudos e Recursos em Psicologia, 2017. Pp. 133-179.
7. Watson Glaser Critical Thinking Appraisal. Pearson TalentLens. Practice Tests. URL: <https://www.talentlens.com/about/practice-tests.html>
8. Willingham D. T. Critical thinking: Why is it so hard to teach? *American Educator*, 2007. Summer Issue. Pp. 8–19.
9. Wood D. J., Bruner J. S., Ross G. The role of tutoring in problem solving. *Journal of Child Psychiatry and Psychology*, 1976. Vol. 17. No. 2. Pp. 89-100.

References:

1. Key skills of the 21st century. A typical educational program. The British Council in Ukraine. 2019. Approved for the secondary schools. Letter of the State Scientific Institution "Institute of Modernization of the Content of Education" dated June 3, 2020, No. 22.1/12-H-334. Retrieved from https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/programa_klyuchovi_uminnya_21-go_stolittya.pdf [in Ukrainian].
2. Kozyr, M. V. (2017). Rozvytok krytychnoho myslennia u formati informatsiinoi pedahohiky [Development of critical thinking in the format of Information Pedagogy]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka. Psykholohiia. Pedahohika*, 28, 49-53 [in Ukrainian].
3. Butler, H. A., & Halpern, D. F. (2020). Critical thinking impacts our everyday lives. *Critical Thinking in Psychology*, 152-172 [in English].
4. Career Transition Partnership. (2023). Know your skills? Service leavers have the skills that the Industry is looking for. In *Maritime Industry Sector Guide*. Retrieved from <https://www.ctp.org.uk/assets/x/53125> [in English].
5. Bureau Veritas. (September 2018). Possible causes of propulsion loss. In *Reducing the risk of propulsion loss: Operational guidance for preventing blackouts and main engine failures*. Retrieved from https://www.londonpandi.com/media/2141/a-bilbroughcom-profiles-ms_profiles-somesh-desktop-by_propulsionloss_11x16_0912-web.pdf [in English].
6. Saiz, C., & Rivas, S. (2017). Desarrollo del Pensamiento Crítico. *Criatividade e Pensamento Crítico: Conceito, Avaliação e Desenvolvimento*, 133-179. Braga: Centro de Estudos e Recursos em Psicologia [in English].
7. Pearson TalentLens. Watson Glaser Critical Thinking Appraisal. Practice Tests. Retrieved from <https://www.talentlens.com/about/practice-tests.html> [in English].
8. Willingham, D. T. (2007). Critical thinking: Why is it so hard to teach? *American Educator*, Summer Issue, 8–19 [in English].
9. Wood, D. J., Bruner, J. S., & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving. *Journal of Child Psychiatry and Psychology*, 17(2), 89-100 [in English].

Litikova O. I.,

orcid.org/0009-0005-6617-2491

USING THE CASE-STUDY METHOD TO FOSTER CRITICAL THINKING IN FUTURE MARITIME ENGINEERS DURING FOREIGN LANGUAGE TRAINING

In the article, the use of the case-study method for fostering critical thinking in future maritime engineers during foreign language training is analyzed. Despite technological progress, certain aspects of work at sea, such as analyzing non-standard situations, preventing them, and reacting to them, still require human intuition and developed critical thinking.

It is emphasized that the use of the case-study method in the process of foreign language training helps future maritime engineers develop critical thinking, explore facts leading to erroneous decisions, and master decision-making models in line with industry standards. This contributes to increased safety and reliability by reducing the risk of accidents, incidents, or mechanical failures on ships.

The reasons for which non-standard, non-routine critical thinking skills of maritime engineers in the global fleet should be developed specifically in English are listed. The important stages of working with cases are outlined, including familiarization, encouragement, analysis, assumptions, hypothesis formulation, evaluation and critique, decision-making, discussion, and knowledge reinforcement with other cases.

Psychological and pedagogical conditions for fostering critical thinking in future maritime engineers during foreign language training using the case-study method are substantiated, including case selection and development, an active learning environment, clear educational objectives, familiarity with critical thinking models, group discussions, structured critical analysis of cases, transparent evaluation rubrics, feedback, and the use of scaffolding.

The conclusion is drawn that the proposed stages of working with cases and the creation of psychological and pedagogical conditions for organizing case studies during foreign language training improve the development of critical thinking skills in future maritime engineers.

Key words: critical thinking, foreign language training, maritime engineers, English language, psychological and pedagogical conditions.

Дата надходження статті: 06.09.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, доцент Ляшкевич А. І.

УДК 378.147.091.31:[005.336.2:378.22:61]

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi54.493>

Маруш І. В.*,

orcid.org/0000-0003-2476-0963

АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦЯ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

У статті розглянуто поняття аналітичної компетентності фахівців медичної галузі в аспекті педагогічної проблеми, проаналізовано поняття «компетентність» як основу компетентнісного підходу для фахової підготовки майбутніх спеціалістів; розглянуто зміст поняття «аналітичний» в історичному аспекті. Автором представлено результати вітчизняних та зарубіжних наукових розвідок тлумачення терміна «аналітична компетентність», складників аналітичної компетентності, що необхідні для здійснення фахової підготовки здобувачів освіти в різних галузях.

Стандарт підготовки фахівців галузі 222 Медицина включає інтегральну, загальну та фахові компетентності, що передбачає готовність до виявлення, формулювання й вирішення проблеми, зумовлює актуальність формування аналітичної компетентності в майбутніх фахівців медичної галузі.

На основі аналізу наукових досліджень уточнено, що аналітична компетентність – це сформоване вміння критичного ставлення до інформації, уміння її аналізувати, структурувати, осмислювати та застосовувати у практичній діяльності, користуватися сучасними інформаційними технологіями для пошуку актуальних даних для забезпечення ефективної комунікації майбутніх лікарів між собою та іншими учасниками лікувального процесу. Аналітична компетентність майбутнього лікаря сформована мотиваційним, рефлексивним, когнітивним, комунікативним, суб'єктивним, аналітично-прогностичним

*© Маруш І. В.